

Sygn. akt II Ca 980/15

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Patrycja Gruszczyńska-Michurska

Sędziowie Sędzia SO Jolanta Bojko

Sędzia SO Małgorzata Dasiewicz-Kowalczyk (spr.)

Protokolant: Aneta Sadowska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. O.**

przeciwko (...) **Bank S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek **apelacji powoda**

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu

z dnia 31 marca 2015r.

sygn. akt I C 2810/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda A. O. dalszą kwotę 10624 zł (słownie: dziesięć tysięcy sześćset dwadzieścia cztery złote) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lipca 2014r. do dnia zapłaty oraz zmienia go także w punkcie III w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3449 zł tytułem kosztów procesu;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 1732 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Małgorzata Dasiewicz-Kowalczyk SSO Jolanta Bojko SSO Patrycja Gruszczyńska-Michurska

Sygn. akt I C 980/15

## UZASADNIENIE

**Zaskarżonym wyrokiem** z dnia 31 marca 2015r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Krzyków we Wrocławiu zasądził od strony pozwanej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda A. O. kwotę 10 000,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 czerwca 2014r. do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II) oraz koszty postępowania między stronami wzajemnie zniósł (pkt III).

Rozstrzygnięcie swoje Sąd I instancji wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne: Powód A. O. w związku z odmownymi decyzjami banków w przedmiocie uzyskania kredytu wystąpił do Biura (...). Z raportu jaki otrzymał z Biura (...) wynikało, iż dnia 27 stycznia 2012r. zaciągnął kredyt na kwotę 7 869 zł. Po zapoznaniu się z raportem

powód dnia 09.09.2012r. złożył w (...) Punkcie Obsługi Klienta (...) we W. reklamację wskazując, iż w BIK znajduje się informacja o zadłużeniu wobec (...) z tytułu kredytu ratalnego. Powód w zgłoszeniu reklamacyjnym zaznaczył, iż informacje dotyczące danych osobowych widniejące w raporcie są nieprawidłowe i jednocześnie wniósł o usunięcie tych danych z BIK albowiem ubiega się o uzyskanie kredytu. Powód dnia 11.10.2012r. złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Dnia 19 lutego 2013r. prowadząca śledztwo Prokuratura Rejonowa Poznań Stare Miasto umorzyła śledztwo wobec braku możliwości ustalenia osoby, która w dniu 27.01.2012r. w przedsiębiorstwie (...) w P. posługując się danymi osobowymi powoda i fałszując jego podpis zawarła z bankiem umowę kredytu ratalnego nr (...), na podstawie której zakupiła aparat fotograficzny o wartości 4 991,00 zł. Powód otrzymał postanowienie w dniu 26 stycznia 2013r. Postanowienie w przedmiocie umorzenia śledztwa strona pozwana (...) otrzymała w dniu 28 lutego 2013r. Dnia 07 maja 2013r. powód podpisał umowę deweloperską na zakup nieruchomości mieszkaniowej we W. przy ulicy (...). Po podpisaniu umowy powód skontaktował się z firmą (...) S.A. z siedzibą w W. w celu uzyskania kredytu na zakup mieszkania. Działający w imieniu powoda A. J. wystąpił z wnioskiem kredytowym do (...). W dniu 23 lipca 2013r. strona pozwana odmówiła udzielenia powodowi kredytu hipotecznego. Dnia 07 sierpnia 2013r. powód w związku z niemożliwością uzyskania kredytu na zakup nieruchomości rozwiązał umowę deweloperską. Za nieuzasadnione rozwiązanie umowy powód został obciążony połową opłat notarialnych.

W okresie od października 2013r. do kwietnia 2014r. powód przebywał na terenie (...). Powód w dniu 04 czerwca 2014r. podpisał z (...) umowę o prowadzenie rachunku bankowego. Od pracownika banku uzyskał informację, iż nadal figuruje w BIK jako nierzetelny dłużnik. W dniu 09 czerwca 2014r. za pośrednictwem pełnomocnika powód wystąpił do strony pozwanej z wnioskiem o zaprzestanie przetwarzania fałszywych danych oraz usunięcia ich z bazy Biura (...). Jednocześnie wezwał stronę pozwaną do zapłaty.

Pismem z dnia 12 sierpnia 2014r. strona pozwana poinformowała powoda o zamknięciu kredytu ratalnego nr (...) oraz usunięciu rachunku z bazy BIK. Ponadto poinformowano powoda o nieuwzględnieniu roszczeń za bezprawne naruszenie dóbr osobistych. Powód złożył odwołanie.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w części.

Sąd wskazał, iż powód dochodził od strony pozwanej kwoty 20 000 zł. tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz kwoty 624,06 zł. tytułem zwrotu kosztów związanych z zawarciem i rozwiązaniem umowy deweloperskiej. Strona pozwana uznała powództwo częściowo, a mianowicie co do kwoty 5 000 zł. wskazując, iż kwota ta w pełni kompensuje w jej ocenie uszczerbek w sferze dobra osobistego powoda.

Sąd wskazał, iż bezspornym było, iż powód w okresie od 28.02.2013r. tj. od dnia otrzymania przez stronę pozwaną postanowienia Prokuratury Rejonowej P. w przedmiocie umorzenia śledztwa do dnia 12.08.2014r. tj. do dnia wykreślenia danych osobowych powoda z Biura (...) – z tytułu nieistniejącego zadłużenia, bezpodstawnie i bezprawnie figurował jako nierzetelny dłużnik w bazie BIK.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis art. 23 k.c. w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, iż analizę związku regulacji art. 448 k.c. z art. 24 k.c. przeprowadził Sąd Najwyższy między innymi w wyroku z dnia 19 stycznia 2007 r. (III CSK 358/06, nie publ.) stwierdzając w jego uzasadnieniu, iż „nie budzi wątpliwości, że przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 24 § 1 k.c. jest bezprawność działania sprawcy. Aby zatem przyjąć odpowiedzialność strony pozwanej w niniejszej sprawie, niezbędne było wykazanie przez powoda po pierwsze, zaistnienia krzywdy po stronie powoda wynikającej z naruszenia jego dóbr osobistych, po drugie, bezprawnego zachowania pozwanego, po trzecie, związku przyczynowego między krzywdą a bezprawnym zachowaniem pozwanego, po czwarte wreszcie, zawinięcia pozwanego w zakresie tegoż zachowania. Bezprawność zachowania oznacza przy tym, iż jest ono sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, czy to z uwagi na naruszenie przepisów powszechnie obowiązujących, czy też z uwagi na uchybienie zasadom współżycia społecznego. Zatem zasadniczymi przesłankami warunkującymi udzielenie ochrony dobrom osobistym powoda są naruszenie lub zagrożenie naruszeniem jego dóbr osobistych oraz bezprawność zachowania skutkującego naruszeniem lub zagrożeniem naruszenia tych dóbr. Ponadto w odniesieniu do ochrony majątkowej, konieczne jest wykazanie winy sprawcy naruszenia.

W ocenie Sądu przesłanki warunkujące udzielenie ochrony powodowi zostały w przedmiotowej sprawie spełnione. Sąd uznał, że bank naruszył dobra osobiste powoda tj. godność, cześć, dobre imię i poczucie bezpieczeństwa - poprzez bezpodstawne i bezprawne zaniechanie wykreślenia danych osobowych powoda z bazy Biura (...) mając już prawomocne postanowienie Prokuratury Rejonowej Poznań Stare Miasto.

Działanie strony pozwanej było zdaniem Sądu sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym z uwagi na uchybienie zasadom współżycia społecznego, w szczególności zasadom uczciwości, rzetelności i lojalności szczególnie pożądanej przy działalności finansowej. Dobra osobiste to wartości niemajątkowe. Za dobra osobiste należy uznać dobrą sławę, określaną też mianem dobrego imienia. Zdaniem Sądu nie ulegało wątpliwości, że dobre imię osoby naruszają działania, które obiektywnie oceniając, przypisują jej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania.

Sąd podkreślił, że art. 23 k.c. zawiera jedynie przykładowy katalog dóbr osobistych, podlegających ochronie prawa. W przepisie tym przykładowo jako dobro osobiste człowieka wymieniono wprost cześć. W orzecznictwie ugruntowało się stanowisko wyróżniające cześć wewnętrzną, określaną jako godność osobista, przez którą rozumie się wyobrażenie jednostki o własnej wartości oraz cześć zewnętrzną, określaną jako dobre imię, dobrą sławę, reputację, to jest opinię, jaką inni ludzie mają o wartości danego człowieka, a więc jego obraz w oczach osób trzecich. Dobre imię człowieka jest pojęciem obejmującym wszystkie dziedziny życia osobistego, zawodowego i społecznego. Dobre imię łączone jest z opinią, jaką o danej osobie mają inni, w tym potencjalni kontrahenci, jak również instytucje finansowe, u których podmiot ubiega się np. o udzielenie kredytu. Naruszenie dobrego imienia może więc nastąpić, zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez niewłaściwe postępowanie w życiu zawodowym czy innej działalności, mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania tej działalności. Sąd nadto wskazał, iż w istocie z art. 24 § 1 k.c. wynika odpowiedzialność za samo zagrożenie dobra osobistego cudzym działaniem, chociażby nie nastąpiło jeszcze naruszenie dobra osobistego.

W ocenie Sądu w świetle ugruntowanej linii orzeczniczej o naruszeniu czci zewnętrznej (reputacji, dobrego imienia, godności, bezpieczeństwa), która jest oceną w oczach innych można mówić wówczas, gdy dyskredytujący daną osobę zarzut dojdzie do osób trzecich. O naruszeniu dobrego imienia nie decyduje jej skutek w postaci reakcji społeczeństwa na konkretne zachowanie pozwanego, a właściwie otoczenia pokrzywdzonego, wyrażającej się zmianą nastawienia do niego, lecz chodzi wyłącznie o opinię społeczną znajdującą wyraz w poglądach ludzi rozsądnie i uczciwie myślących. Przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego decydujące znaczenie ma poza tym, nie subiektywne odczucie osoby, jej indywidualne uczucia, stan psychiczny, wrażliwość, lecz miara obiektywna. Rozstrzygająca w tym zakresie jest ocena uwzględniająca punkt widzenia określonej społeczności, zwłaszcza zaś jej rozsądnie i uczciwie myślących przedstawicieli. Nie każdy przypadek dyskomfortu psychicznego, spowodowany bezprawnym zachowaniem się innej osoby jest wystarczającą podstawą do poszukiwania sądowej ochrony dóbr osobistych. Należy zatem badać każdorazowo, czy określona wypowiedź mogła nie tylko u adresata, ale u przeciętnego, rozsądnie zachowującego się człowieka wywołać negatywne oceny i odczucia.

Sąd Rejonowy uznał, iż stopień naruszenia dóbr osobistych, jakiego doznał powód, był znaczny. Powód utracił poczucie bezpieczeństwa, wiary w instytucje finansowe. Bezprawne działania strony pozwanej wzbudziły u powoda negatywne odczucia w postaci lęku, utraty wiarygodności w oczach banków czy też dewelopera. Zdaniem Sądu powód rzeczywiście mógł czuć obawę, że wobec niewykreślenia jego danych osobowych z bazy BIK stanie się niewiarygodny w oczach przede wszystkim instytucji finansowych, u których m.in. występował z wnioskiem o udzielenie kredytu hipotecznego na zakup nieruchomości. Bezczywność strony pozwanej przez okres prawie dwóch lat zdaniem Sądu wywołała u powoda poczucie utraty zaufania w oczach osób trzecich mylnie wskazując go jako osobę nieuczciwą, niedotrzymującą zawartych umów, a co za tym idzie nierzetelną. Potwierdzili to zeznający w sprawie świadkowie oraz sam powód, który zeznał, że stracił zaufanie do instytucji finansowych i poczucie bezpieczeństwa. W ocenie Sądu do udzielenia powodowi ochrony wystarczyło już samo zagrożenie naruszenia dóbr osobistych powoda, co niewątpliwie miało miejsce.

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie kwotą odpowiednią tytułem zadośćuczynienia za doznane przez powoda krzywdy w postaci zagrożenia jego dobrego imienia, będzie kwota 9 375,94 zł., a tytułem odszkodowania kwota 624,06 zł., którą to uznała strona pozwana.

Obowiązek zaspokojenia roszczenia o zadośćuczynienie staje się wymagalny z chwilą wezwania dłużnika do jego zaspokojenia (art. 455 k.c.). Odsetki od zasądzonej kwoty zasądzono zatem od dnia następnego po wyznaczonym przez powoda 14-dniowym terminie wskazanym we wniosku z dnia 09.06.2014r. Orzeczenie o kosztach procesu Sąd wydał na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. zd. 1 zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Jako, że strony niniejszego postępowania w zbliżonym stopniu wygrały i przegrały proces a jednocześnie w zbliżonym poniosły koszty procesu, koszty te zostały wzajemnie zniesione.

**Apelację** od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł powód zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w części tj. w pkt II oddalającym powództwo ponad kwotę 10.000 zł i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje wg norm przepisanych.

W apelacji powód zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 448 kc w zw. z art. 24§1 kc w zw. z art 23 kc przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na wyraźnie niewspółmiernym do doznanych przez powoda naruszeń dóbr osobistych, a tym samym nieodpowiednim ustaleniu należnego powodowi zadośćuczynienia na kwotę 9.375,94 zł podczas gdy w świetle ilości oraz charakteru naruszenia dóbr osobistych, długotrwałości ich naruszenia, wystąpienia szkody majątkowej oraz znacznego stopnia winy pozwanego (rażące niedbalstwo) dochodzona pozwem kwota 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia będzie kwotą odpowiednią, jednocześnie nie stanowiącą nadmiernej korzyści, czy też źródła wzbogacenia dla powoda,

II. mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

1. art. 233 § 1 k.p.c przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w postaci:

a) pominięcia zeznań świadków:

- zatrudnionego w (...) S.A. na stanowisku doradcy (...) w zakresie dotyczącym: szans Powoda na uzyskanie kredytu hipotecznego w oparciu o dotychczasową historię kredytową, wysokość uzyskiwanych zarobków oraz fakt figurowania wpisu o nieistniejącym zadłużeniu Powoda w bazie BIK; przyczyny zwrócenia się w imieniu Powoda z wnioskiem o udzielenie kredytu hipotecznego na sfinansowanie zakupu nieruchomości mieszkaniowej wyłącznie do strony pozwanej; powodu, dla którego Pozwany odmówił udzielenia kredytu hipotecznego A. O.; przebiegu postępowania odwoławczego w tej materii; stopnia trudności uzyskania kredytu hipotecznego w 2013 r. w porównaniu do lat następnych; procentowej wysokości wkładu własnego, do którego uiszczenia zobowiązany był kredytobiorca w 2013 r. i latach następnych; ilości podobnych do stanowiącego przedmiot niniejszego postępowania przypadków w dotychczasowej karierze zawodowej świadka;

- H. O. i P. S. w zakresie dotyczącym: fatalnego stanu psychicznego Powoda implikowanego bezsilnością w obliczu rażąco lekceważącego stosunku Pozwanego do zgłoszonej reklamacji, a przede wszystkim odmowy udzielenia kredytu hipotecznego przez Pozwanego uzasadnioną wpisem o nieistniejącym zadłużeniu w bazie BIK; rzetelności i terminowości w spłacie zaciągniętych przez Powoda zobowiązań finansowych, gwoili uzyskania pozytywnej decyzji banku w materii kredytu hipotecznego; warunków i miejsc zamieszkania Powoda przed podjęciem starań o usunięcie fałszywego wpisu z bazy BIK, czyli przed dniem 07 września 2012 r., oraz w okresie od 07 września 2012 r. do dnia składania zeznań; widoków na przyszłość Powoda w zakresie wyprowadzenia się z lokalu mieszkalnego, zajmowanego wspólnie ze świadkiem H. O.;

b) wyprowadzenia logicznie błędnych wniosków z ustalonych okoliczności,

polegających na przyjęciu, iż:

- z tytułu nieistniejącego zadłużenia Powód bezprawnie figurował jako nierzetelny dłużnik w bazie Biura (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej: BIK) - wyłącznie w okresie od 28 lutego 2013 r., tj. od dnia otrzymania przez stronę pozwaną postanowienia Prokuratury Rejonowej Poznań - Stare Miasto w przedmiocie umorzenia śledztwa, do dnia 12 sierpnia 2014 r., tj. do dnia wykreślenia danych osobowych Powoda z bazy BIK (łącznie okres 18 miesięcy), podczas gdy rzeczony okres winien być liczony od dnia 07 października 2012 r., czyli od upływu 31 dni od daty złożenia przez Powoda pisemnej reklamacji, która została bezpodstawnie i lekceważąco pozostawiona bez żadnej odpowiedzi przez stronę pozwaną (łącznie okres 22 miesięcy); przy czym: owo niczym nieuzasadnione zaniechanie jakiegokolwiek kontaktu przez Pozwanego z Powodem od daty zainicjowania postępowania reklamacyjnego winno również znaleźć wyraz w ustaleniach dotyczących „odpowiedniości” należnego Powodowi zadośćuczynienia;

- Powód nawiązał współpracę z firmą (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej: (...)) w celu uzyskania kredytu na zakup mieszkania dopiero po podpisaniu umowy deweloperskiej na zakup nieruchomości mieszkaniowej z dnia 07 maja 2013 r., podczas gdy rzeczona współpraca została podjęta w kwietniu 2013 r. i obejmowała swym zakresem zarówno pośrednictwo w zakupie jednej z zaproponowanych powodowi nieruchomości mieszkaniowych, jak i pośrednictwo w uzyskaniu na owy cel kredytu hipotecznego, które świadczył na rzecz powoda zatrudniony w (...) na stanowisku doradcy finansowego świadek A. J.,

- świadek A. J. występował w imieniu powoda z wnioskiem o udzieleniu kredytu hipotecznego do więcej niejednej instytucji finansowej, podczas gdy z uwagi na istnienie w bazie BIK wpisu o fikcyjnym zadłużeniu powoda u pozwanego, żadna inna instytucja finansowa oprócz pozwanego banku, który wiedząc o fakcie nieistnienia zadłużenia powziął w dniu 28 lutego 2013r. kredytu hipotecznego powodowi by nie udzieliła, stąd w ocenie świadka jedynym rozsądnym i logicznym rozwiązaniem było skierowanie wniosku kredytowego wyłącznie do pozwanego banku,

2. art. 325 kpc przez zamieszczenie w sentencji wyroku ogólnikowego rozstrzygnięcia o żądaniach powoda z pominięciem precyzyjnego wskazania jaka część zasądzonej kwoty w wysokości 10.000 zł została przyznana na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia a jaka tytułem odszkodowania, podczas gdy rozstrzygnięcie Sądu powinno być zredagowane w ten sposób aby było zrozumiałe dla stron bez konieczności zaznajomienia się treścią uzasadnienia wyroku (które również rodzi wątpliwości wobec faktu uznania przez pozwanego roszczenia z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 5000 zł oraz roszczenia z tytułu odszkodowania w wysokości 624,06 zł).

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie w całości.

Sąd Okręgowy mając nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału, dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów w następstwie czego uznał, iż zaskarżone rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego wymaga zmiany.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy przyjął za własne, na ich też podstawie wyciągnął trafne wnioski prawne, co do ziszczenia się przesłanek warunkujących udzielenie ochrony powodowi na podstawie art. 23 kc i art. 24 kc oraz art. 448 k.c. Kwestia ta nie była również przedmiotem apelacji. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało zakwestionowane przez powoda w zakresie samej wysokości zasądzonej na jego rzecz kwoty tytułem zadośćuczynienia, a uznanej przez ten Sąd za odpowiednią.

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia normy wywodzonej z art. 233 § 1 k.p.c. był nietrafny. Sąd Rejonowy dokonał oceny mocy i wiarygodności dowodów z uwzględnieniem zasad wskazanych w powołanym wyżej przepisie. Odrębną kwestią jest uznanie przez Sąd, że dane okoliczności miały požądane przez stronę znaczenie dla określenia wysokości należnego zadośćuczynienia. Zagadnienie to dotyczy problematyki stosowania art. 448 kc, który to Sąd I instancji naruszył ustalając wysokość przyznanej powodowi sumy tytułem zadośćuczynienia bez dostatecznego rozważenia wszystkich istotnych kryteriów wpływających na tę postać kompensaty, co skutkowało uwzględnieniem zarzutu

niewłaściwego określenia wysokości i zmianą wyroku w tym zakresie zgodnie z trafnym wnioskiem apelacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 lipca 2013r. IACa 264/15).

W niniejszej sprawie powód dochodził od strony pozwanej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwoty 20.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz kwoty 624,06 zł. tytułem zwrotu kosztów związanych z zawarciem i rozwiązaniem umowy deweloperskiej. Strona pozwana (...) uznała powództwo co do kwoty 5 000 zł zadośćuczynienia jak i co do 624,06 zł żądanych kosztów. Co za tym idzie podstawy odpowiedzialności strony pozwanej w niniejszej sprawie były w zasadzie bezsporne. Bank niewątpliwie naruszył dobra osobiste powoda poprzez bezpodstawne i bezprawne zaniechanie wykreślenia danych osobowych powoda z bazy Biura (...). Sąd I instancji słusznie uznał, iż charakter naruszenia uzasadniał zastosowania majątkowych środków ochrony, niemniej określił wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia w wysokości nieproporcjonalnej w stosunku do rozmiarów doznaney przez niego krzywdy. W orzecznictwie sądowym i doktrynie zostały wypracowane kryteria ustalania zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.). Sąd orzekając w przedmiocie takiego żądania musi wziąć pod uwagę kompensacyjny charakter zadośćuczynienia i rodzaj naruszonego dobra - ciężar gatunkowy poszczególnych dóbr osobistych nie jest bowiem jednakowy i nie wszystkie dobra osobiste zasługują na jednakowy poziom ochrony za pomocą środków o charakterze majątkowym. Ponadto, sąd musi zbadać nasilenie złej woli sprawcy oraz celowość zastosowania tego środka. Przekłada się to zarówno na możliwość zasądzenia zadośćuczynienia w konkretnej sprawie, jak i na jego wysokość (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 czerwca 2015 r. I ACa 1855/14). Zadośćuczynienie mające wynagrodzić doznaną krzywdę powinno uwzględniać wszystkie jej aspekty w odniesieniu indywidualnie do konkretnego poszkodowanego. Świadczenie to nie może mieć znaczenia tylko symbolicznego, ale nie będąc odszkodowaniem, ma mieć odczuwalną wartość majątkową (wyrok SZ z dnia 11 kwietnia 2006 r., I CSK 159/05, niepubl.; wyrok SN z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1010/00, OSNC 2003/4/56; wyrok SN z dnia 19 stycznia 2012 r., IV CSK 221/11, niepubl.). Prawidłowe ustalenie wysokości odpowiedniego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wiąże się bowiem z koniecznością uwzględnienia przez sąd **wszelkich okoliczności mogących** mieć znaczenie dla ustalenia jego wysokości.

Powód w okresie od 28 lutego 2013r. tj. od dnia otrzymania przez stronę pozwaną postanowienia Prokuratury Rejonowej Poznań – Stare Miasto w przedmiocie umorzenia śledztwa do dnia 12 sierpnia 2014r. tj. do dnia wykreślenia danych osobowych powoda z Biura (...) – z tytułu nieistniejącego zadłużenia bezpodstawnie i bezprawnie figurował jako nierzetelny dłużnik w bazie BIK. Strona pozwana zatem przez półtora roku nie podjęła jakichkolwiek działań celem wykreślenia powoda z bazy BIK mimo bezspornej wiedzy, iż wpis ten jest bezpodstawny. Zauważyć trzeba, iż powód już we wrześniu 2012r. złożył zarówno zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa jak i złożył u strony pozwanej pisemną reklamację wskazując, że nigdy nie składał wniosku o kredyt, ani nie podpisywał żadnej umowy kredytowej datowanej na dzień 27 stycznia 2012r. a ponadto wpis w BIK-u opatrzony jest błędnymi danymi osobowymi w postaci fałszywego adresu zamieszkania. Powód podał, iż w reklamacji zaznaczył, że ubiega się o kredyt w innym banku stąd też usunięcie wpisu w BIK umożliwi mu uzyskanie wysokiej oceny kredytowej. Strona pozwana jednak do reklamacji się w ogóle nie odniosła. Brak było również reakcji strony pozwanej po otrzymaniu w dniu 28 lutego 2013r. postanowienie Prokuratury Rejonowej Poznań Stare Miasto z 19 lutego 2013r. o umorzeniu śledztwa wobec braku możliwości ustalenia osoby, która posługując się danym powoda oraz fałszując jego podpis zawarła ze stroną pozwaną umowę kredytu, którego niespłacenie stało się podstawą wpisu powoda w BIK-u. Powód już za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika, w dniu 9 czerwca 2014r., zwrócił się zatem ponownie do strony pozwanej o usunięcie jego danych z bazy Biura (...), wzywając jednocześnie do zapłaty kwoty 20.580,50 zł (20.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 580,50 tytułem zwrotu kosztów związanych z zawarciem i rozwiązaniem umowy kredytowej). Dopiero na skutek tej interwencji, powód został wykreślony z bazy BIK. Powyższe wskazuje na niewątpliwą **złą wolę** strony pozwanej, która przez 1,5 roku nie podjęła żadnych działań, aby wykreślić powoda z bazy BIK pomimo posiadanej już wiedzy o bezpodstawności tego wpisu. Takie postępowanie strony pozwanej sprzeczne jest z zasadami uczciwości, rzetelności i wiarygodności, które winny przyświecać działalności banku w odniesieniu do klientów. Bank winien działać z uwzględnieniem szczególnego zaufania jakim jest darzony jako instytucja oferująca usługi finansowe. O zachowaniu jednak dobrych praktyk bankowych, w ocenie Sądu Okręgowego, nie było zatem mowy.

Powód na skutek ewidentnej opieszałości strony pozwanej, nie mógł zrealizować swych planów mieszkaniowych, których realizacji podjął się latem 2012r., ze skutkiem negatywnym **wyłącznie** na skutek widniejącego wpisu w bazie BIK. Powyższe wpływ miało także na sytuację życiową powoda, który wyjechał za granicę, chcąc samodzielnie zgromadzić, choć część środków na zakup mieszkania. Po powrocie powód wciąż figurując w bazie BIK, został wykreślony tylko na skutek kolejnego wezwania strony pozwanej do wykreślenia wpisu.

Długi okres dokonywania przez pozwanego Bank, wykreślenia bezpodstawnego wpisu w bazie BIK, niczym nie uzasadniony, wskazuje na lekceważący stosunek do powoda ze strony pozwanego Banku. Taki sposób zachowania strony pozwanej w istocie doprowadził do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci dobrego imienia, szeroko pojętej czci, godności, poczucia bezpieczeństwa, prawa do wiarygodności kredytowej i rzetelnego przetwarzania danych osobowych, prawa do rzetelnej informacji o zadłużeniu, szeroko pojętej prywatności. Przez półtora roku powód w istocie z winy strony pozwanej, bezpodstawnie postrzegany był przez instytucje finansowe jako osoba nieuczciwa, nierzetelna i niegodna zaufania, nie miał szans na uzyskanie kredytu bankowego na zakup mieszkania, nie mógł ustabilizować swej sytuacji mieszkaniowej, a tym samym i życiowej. Zagrożone zostało poczucie bezpieczeństwa powoda i nastąpił niepokój na skutek ograniczenia swobody podejmowania decyzji finansowych, co więcej, powód pozbawiony został możliwości uzyskania kredytu na korzystniejszych warunkach, które po wykreśleniu powoda z bazy BIK uległy zmianie, wiążąc chociażby możliwość uzyskania kredytu z wkładem własnym, jakiego wymogu uprzednio, gdy powód wcześniej starał się o kredyt, nie stawiano.

W świetle powyższego trafnie podniósł skarżący, iż rodzaj naruszonych dóbr osobistych, intensywność naruszenia i jego skutki dla powoda, a także zachowanie się naruszcyciela tj. pozwanego Banku, jednoznacznie wskazują, iż wysokość sumy zasądzonej przez Sąd I instancji tytułem zadośćuczynienia (9.375,94 zł) jest niewspółmierna w stosunku do stopnia doznanej przez skarżącego krzywdy. Niezachowanie przez Sąd Rejonowy, właściwej relacji, pomiędzy doznąą przez skarżącego krzywdą i jej rozmiarami, a wysokością sumy zasądzonej na jego rzecz tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, doprowadziło do sytuacji, w której wysokość zasądzonej kwoty pieniężnej tytułem zadośćuczynienia nie rekompensuje należycie doznanej przez skarżącego krzywdy. Z tej też przyczyny, Sąd Okręgowy uznał, że wysokość odpowiedniej sumy należnej powodowi tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, o którym mowa w art. 448 k.c., powinna wynosić kwotę żadaną przez powoda. Z tych względów Sąd Okręgowy podwyższył zasądzoną kwotę zadośćuczynienia i zasądził dalszą kwotę 10.624 zł zgodnie z żądaniem powoda, uwzględniając je w istocie w całości. Zgodnie z żądaniem apelacji, odsetki ustawowe od uwzględnionego żądania zasądzono od dnia 16 lipca 2014 r., to jest od dnia następnego po wyznaczonym przez powoda 14-dniowym terminie wskazanym we wniosku z dnia 09 czerwca 2014r. (art. 481 kc w zw. z art. 476 kc).

Zmiana wyroku w zakresie wysokości należnego zadośćuczynienia zobligowała Sąd Okręgowy do zmiany orzeczenia także w zakresie kosztów procesu za pierwszą instancję. Mając na uwadze, iż uwzględniono powództwo w całości, strona pozwana jako przegrywająca winna zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty postępowania w wysokości 3.449 zł (art. 98 kpc). Na koszty te złożyła się opłata od pozwu 1.032 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, a także kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do przyznania kosztów zastępstwa procesowego w stawce dwukrotnej, bowiem sprawa niniejsza nie była skomplikowaną, jak i czas jest trwania nie był znaczny, co za tym idzie i nakład pracy pełnomocnika nie uzasadniał zwielokrotnienia stawki podstawowej przewidzianej wyżej powołanym rozporządzeniem.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu apelacji naruszenia art. 325 kpc. Sentencja wyroku Sądu Rejonowego zawiera prawidłowo sformułowane rozstrzygnięcie w sprawie, której przedmiotem było żądanie zapłaty określonej kwoty. Przepis art. 325 k.p.c. nie nakazuje określania w sentencji tytułu zasądzenia kwoty dochodzonej pozwem. Spotykana niekiedy praktyka, oznaczania w sentencji wyroku tytułu zasądzenia poszczególnych kwot (np. z tytułu odszkodowania, zadośćuczynienia), choć dopuszczalna, nie oznacza, że brak tego oznaczania może być traktowany w kategoriach uchybienia procesowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1 kpc orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II sentencji) znajduje oparcie w przepisie art. 98 kpc. Powód wygrał apelację w całości, co za tym idzie należy mu się zwrot poniesionych w tym postępowaniu kosztów w wysokości 1.732 zł, na które złożyła się opłata od apelacji w wysokości 532 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1200 zł zgodnie z §13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO SSO SSO

Małgorzata Dasiewicz – Kowalczyk Patrycja Gruszczyńska – Michurska Jolanta Bojko